

Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

STATIONS BYEN.

91 (489) (064).

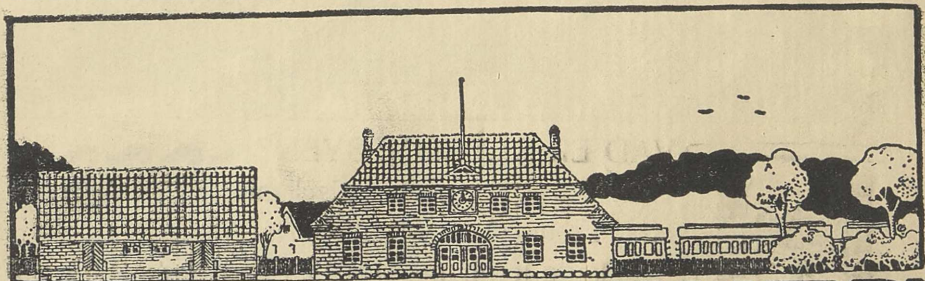

231

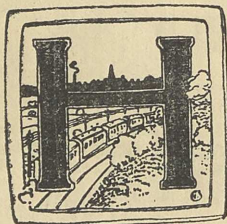
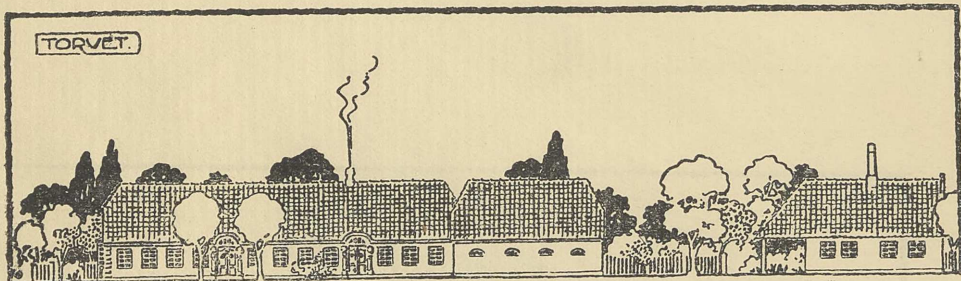
Den

91(489)(064)

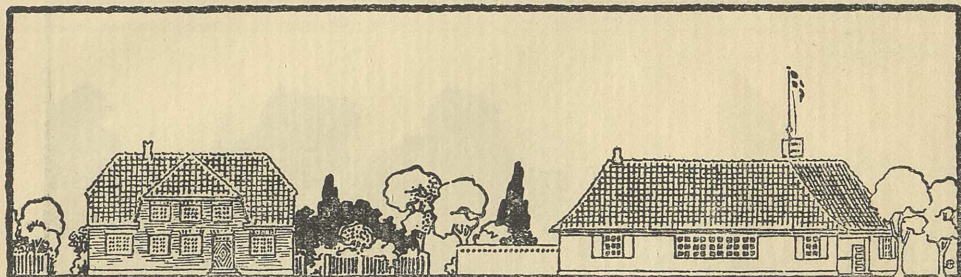

STATIONSBYEN
1909 LANDSUDSTILLINGEN I ÅRHUS 1909

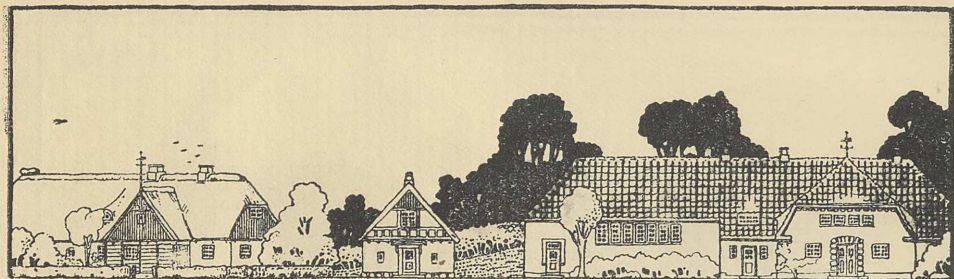
VAD ER STATIONSBYEN?

Erhverslivets og Samfærdselsmidlernes hastige og stigende Fremgang i det sidste Aarhundrede har langs de nyanlagte Jernbaner skabt en ganske ny Bytype: »Stationsbyen«. Bygget uden forudlagt Plan, opført af daarlige Materialer og ganske uden Smag, skød disse Byer op og bredte sig som en Skov af Paddehatte over Landet og ødelagde Landskabets Skønhed. Den Kultur, som var et Særpræg for Borger- og Bondehuse i de gamle Provins- og Landsbyer, gik tilgrunde under dette Byggeraseri.

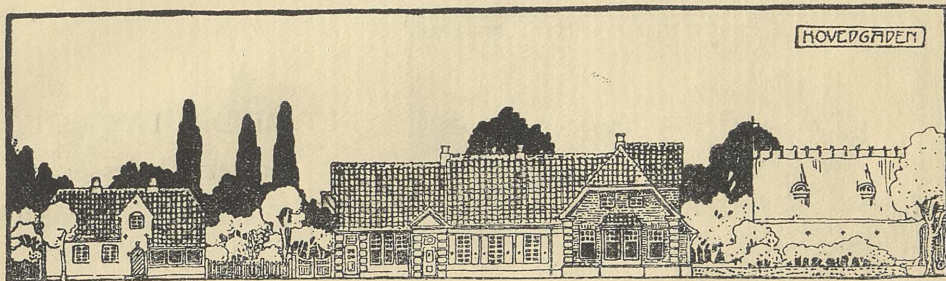
Akademisk Architektforening har da ved Landsudstillingens Hjælp fremstillet en By, der i sit Anlæg og sin Bygningsmaade forener de nye Krav, som Tiden stiller, med den Skønhed og Hygge som fandtes i de gamle Byer: Ingen forloren Pynt, intet tomt Forsøg paa Storstadspræg, ingen store Spejlglasruder. Vore gode og smukke Tagsten indtager Førerstillingen som Dækningsmateriale. Ingen »Brandgavle«! Der er overalt Afstand mellem Bygningernes Gavle. Smaahaver danner Forbindelsen. I Form som i Farve, i det Indre som det Ydre har den gode Smag og den sunde Sans været vore eneste Vejledere.

Opførelsen af »Stationsbyen« er et Led i den Bevægelse, der i det sidste Tiaar har gaaet over hele den civiliserede Verden, for igen at bringe

Kultur ind i vore borgerlige Bygninger. Jordbunden har saaledes længe været forberedt. Og dog synes det, som om den store Del af Befolkningen ikke har følt Savnet af Skønhed. Det er som om Forretningslivet med dets Rastløshed har slugt alle andre Interesser. Kun en lille, forfinet Flok har værnet om Skønhed og Hygge i det daglige Liv. Det er paa Tiden — og Bevægelsens Væxt og Fremgang er afhængig af — at Folket i det Store og Hele faar Lod og Del i Arbejdet og dets Frugter. Arkitekterne vil gerne vise Vejen, men Haandværkerne maa følge efter.

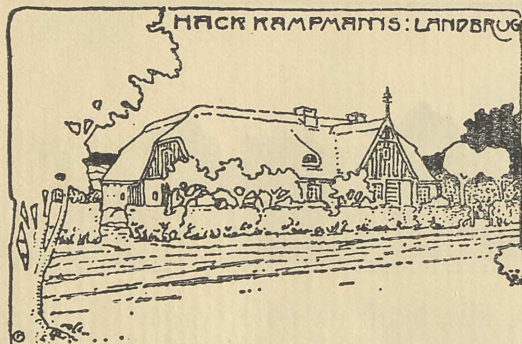
Det er vort Haab, at der fra denne By maa udgaa en Strømning, som sætter sit Spor i nye Byanlæg, i Nybygningernes Form og Valg af Materiale, i Hjemmenes, Stuernes Møblering og Udstyrelse. Det har

ikke været Hensigten at skabe nye, hidtil ukendte Former. Tvertimod har vi villet vise, at der i vor gamle, hjemlige Bygningskunst ligger Værdier, som ikke bør lades upaaagtede og som lader sig udmønte til Tidens Tarv.

— — — — —. En Mand gik gennem »Stationsbyen«, inden den var ganske færdig, og han sagde: »Jeg forstaar ikke hvad Meningen er, jeg synes, jeg kender alle disse Bygninger; jeg har set dem før«. Dette, som i hans Mund skulde være en Dadel, burde være den bedste Anbefaling for Byen. Man skulde føle sig hjemme her, føle at den er voxet frem af gammel dansk Rod.

»Stationsbyen« skulde være den gode Smags Sejr over Smagløsheden.

DET MINDRE LANDBRUG.

Arkitekt, Professor

Hack Kampmann, København.

Entreprenør *Rich. Jensen & S. Møler, Aarhus.*

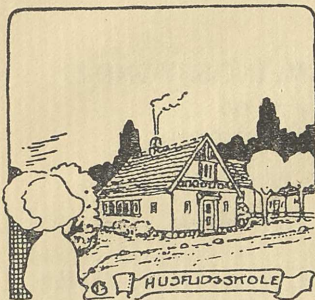
Mursten fra »*De forenede Teglværker*«.

Møblerne fra *C. Jacobsen, Hjørring*, efter Tegning af *A. E. Mørck*
og *Hans Henriksen, København.*

Køkkenudstyr fra *Georg Møller, Aarhus.*

Indgangsdøren fra *S. Clemmensen, Aarhus.*

Bygningen er købt af »*Aftenpostens*« Redaktion til Bortlodning.

HUSFLIDSBYGNINGEN.

Arkitekt *Anton Rosen*, København.

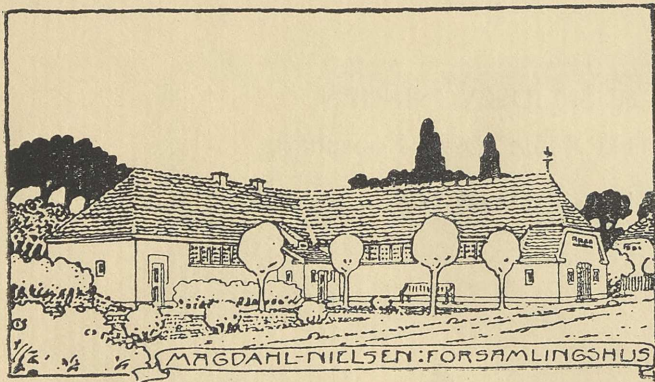
Indholdet fra »*Dansk Husflidsselskab*«.

POTTEMAGERIET.

Arkitekt *Povl Holsøe*, København.

Entreprenør *Rich. Jensen & S. Møller*. Mursten fra »*De forenede Teglværker*«. Pottemageriet drives af Pottemager *P. Nielsen*, Aabyhøj. Møblerne til Daglig- og Spisestue udstillede af *I. Husted Abildtrup*, Herning, og tegnede af *Hans Henriksen* og *A. E. Mørck*, København.

FORSAMLINGSBYGNING
OG
BIBLIOTHEK.

Arkitekt *Magdahl-Nielsen*,
København.

Entpr. *Rich. Jensen & S. Møller*
Aarhus. Mursten fra »*De forenede*
Teglværker«. Tagsten til Bibliote-

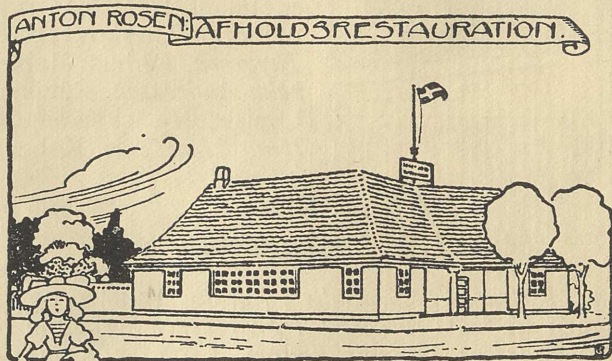
ket fra *Knabstrup Teglværk*, til Forsamlingsbygningen fra *Andr. Rud. Petersen*, København. Udvendige Døre fra *S. Clemmensen*, Aarhus. Gymnastik-Apparaterne fra *S. P. Thorsen & Holmgaard*, Aarhus. Bibliotheksinventaret tegnet af *Magdahl-Nielsen*. Statsbiblioteket i Aarhus ved Overbibliothekar *Grundtvig* forestaar Indretningen og Ledelsen af et Folkebibliothek i Forbindelse med en retrospektiv Udstilling af Bibliotheksager. Skiftende Foredrag i Forsamlingsbygningen.

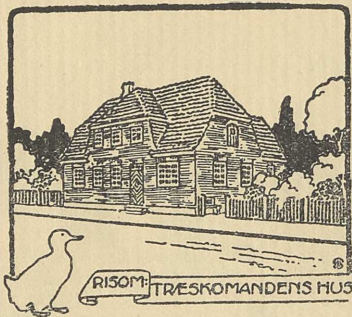
AFHOLDSRESTAURATION.

Arkitekt *A. Rosen*, København.

Entrepr. *Rich. Jensen & S. Møller*, Aarhus. Mursten fra »*De forenede Teglværker*«. Tagsten fra *Humblebæk Teglværk*.

Patent-Vindustilholdere fra Firmaet *P. Broch & Co.*, København. Restaurationen drives af Fru *B. Westergaard*, København.

TRÆSKOFABRIKEN.

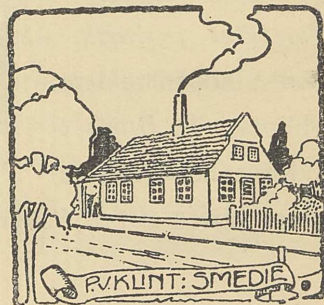
Arkitekt *Sven Risom*, København.

Entreprenører *Rich. Jensen & S. Møller*, Aarhus. Mursten leveret af *Krogelunds Teglværk*. Tagstene udstillet af »*De forenede nordjydske Teglværker*«, Aalborg. Træskoværkstedet drives af Fabrikant *Thygesen*, Aarhus. Møblerne i Dagligstuen fra *Vilhelm Andreasen*, Ringkjøbing, tegnet af *S. Risom*, i Spisestuen fra samme, tegnet af *A. E. Mørck* og *Hans Henriksen*, København.

SMEDIEN.

Arkitekt *P. V. J. Klint*, København.

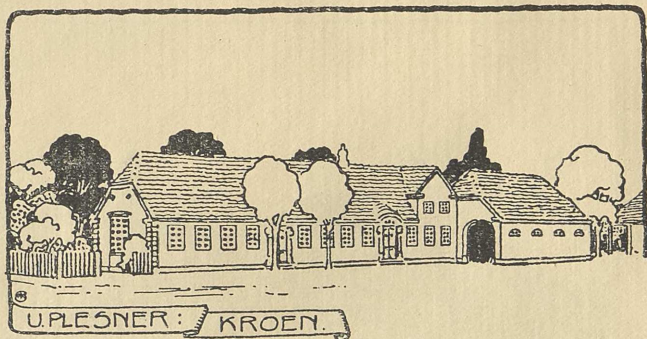
Entpr. *R. Jensen & S. Møller*, Aarhus. Mursten og Tagsten fra »*De forenede Teglværker*«. Møblerne fra *S. Andersen*, Horsens, tegnet af Arkitekt *Einar Packness*. Smediens Virksomhed ledes af *Teknologisk Institut*. Maskinerne fra *A./S. Hans Schourup*, *Jyllands Staal- & Maskinfabrik* og *Nielsen & Winther*, *Chr. C. Rahr*, *V. L. Rahr*, Københavns *Hesteskofabrik*, *Baess & Co.*, *A./S. Frichs Eftf.*, *Berg & Friis*, *Mekaniker Nielsen* og *Th. B. Thrige*.

KRO OG REJSESTALD.

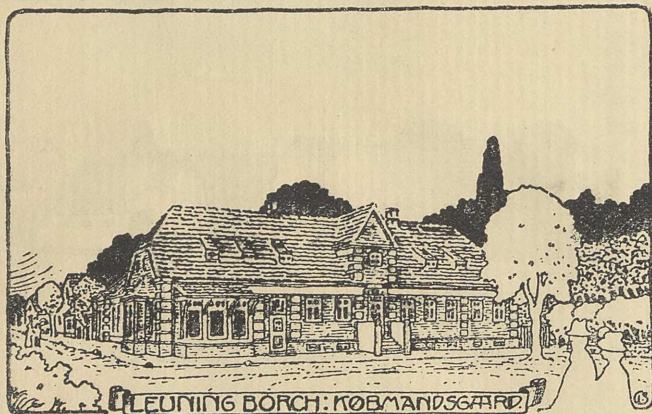
Arkitekt *U. Plesner*, København.

Entreprenører *Rich. Jensen & S. Møller*, Aarhus. Mursten fra »*De forenede Teglværker*«. Tagsten fra *Kähler*, Korsør. Møblerne udstillede af *F. F. Johansen*, København, tegnede af *A. E. Mørck*. Kroen drives af Restauratør *M. Knudsen*, Aarhus og *Chr. Erritzøe*, Køge.

KØBMANDSGAARDEN.

Arkitekt *Leuning Borch*, København.

Entrp. *Rich. Jensen & S. Møller*.
Mursten fra *Krogelunds Teglværk*.
Tagsten fra *Fredriksholms Teglværk*. Linotolgulv fra *A./S. Linotolkomp.* Terrazzogulv i Banken fra *V. Meyer*, København. Udvendig Trappe fra *A. Thomsen*, Aarhus. Udvendige Døre: *A./S. Silvan*, København. Marmorbeklædning i Banken udført af *Hans & Jørgen Larsen*, København. Møbler og anden Udstyrelse til Lejligheden udført af

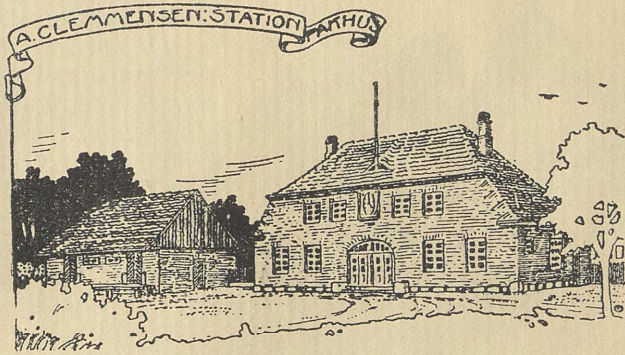
Magasin du Nord, tegnet af *Leuning Borch*. Bankens Udstyr tegnet af *Leuning Borch*. Hjørnebutikens Indhold: Grosserer *Mellenthin*, Aarhus. Inventaret tegnet af *E. Packness*. I Banken Vexellererfirmaet *Ravn & Møller*, Aarhus. Cigarbutikken: *Ernst Larsen*, Aarhus.

JERNBANESTATION OG VAREHUS.

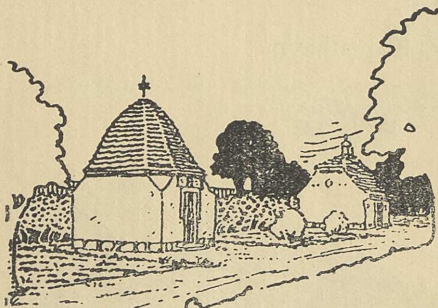
Arkitekt kgl. Bygningsinspektør A. Clemmensen, København.

Entrp. *Rich. Jensen & S. Møller*,
Aarhus. Mursten fra »*De forenede
Teglværker*«. Tagsten *L. Hamme-
rich*, Aarhus. Murm. *P. Rasmussen*,
København udstiller et Flisegulv i
Forhallen. Linotolgulv fra *Linotol-
komp.* Udvendig Dørparti *A./S.
Phoenix*, København. Møblerne i
Ventesalen fra *Fritz Hansens Eft.*,
København, tegnet af *A. E. Mørck*.

De danske Statsbaner udstiller et mindre Tog og Taget over dette er dækket
med Eternitskifer fra *Salberg*, Aarhus. Stolperne er paastrøgede Standard
Emallietjære fra *A./S. »De kemiske Fabriker*, København.

PACKNESS: GAS & SPRØJTE

TRYKREGULATORHUS OG SPRØJTEHUS.

Arkitekt *Einer Packness.*

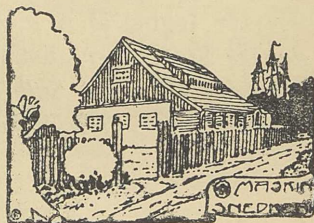
TRYKREGULATORHUSET: Entrepr. *Rich. Jensen & S. Møller.* Tagsten fra *Fredriksholms Teglværk.* Mursten fra »*De forenede Teglværker*«. I Bygningen findes et Trykregulatoranlæg, som forsyner Stationsbyen med Gas. A./S. »*Nord. Auerkomp.*« i Forbindelse med A./S. »*Skand. Gasværksk.*« har ladet Bygningen opføre og forestaaet Montering. SPRØJTEHUSET: Entrepr. *Rich. Jensen & S. Møller.* Sten fra »*De forenede Teglværker*«. *P. Rasmussen*, København, udstiller et Flise-

gulv. *S. Frichs Efft.*, Aarhus udstiller en elektrisk Brandsprøjte, hvis Ydeevne er 1000 Liter Vand pr. Minut. *Aarhus Brandvæsen* udstiller Brandredskaber og *Nørmølle & Olsen* et Apparat til Forhindring af Skorstensild.

MASKINSNEDKERIET.

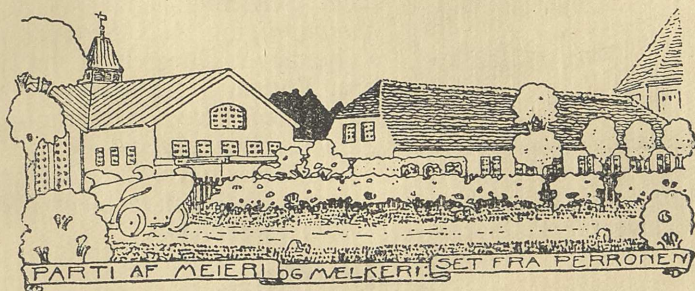
Arkitekt *Leuning Borch.*

Entrp. Konstruktor *J. Madsen*, Nykøbing F. Maskinerne udstilles af *Bruun & Søn*, Nykøbing F. *Tekn. Inst.* leder Driften. Taget paastrøget »*Standard*«. Emaillertjære fra »*De kemiske Fabriker*« København.

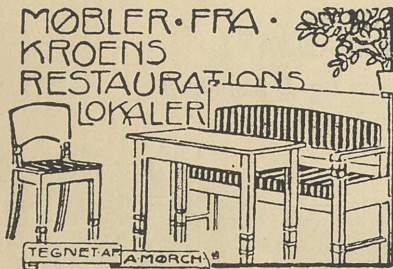
MEJERI OG MÆLKERESTAURANT.

Arkitekter *U. Plesner, A. Rosen og I. Jespersen.*

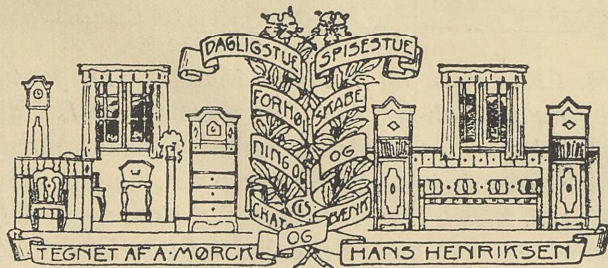

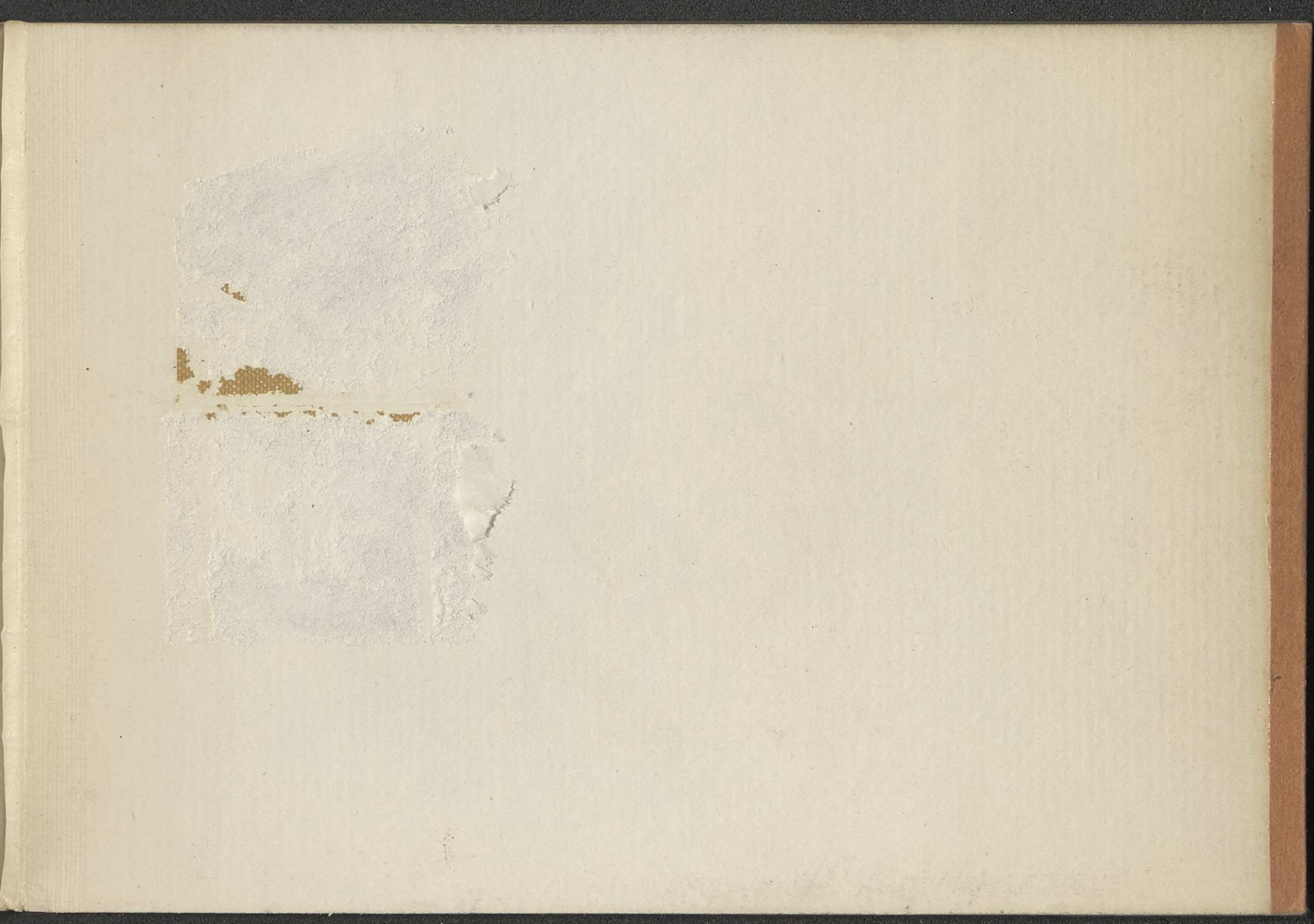
Entrepr. *M. Christensen og I. Hviid.* Mursten »*De forenede Teglværker.*
Tagsten, *Krogelunds Teglværk.* Gulv- og Vægfliser fra *L. Hammerich,* Aarhus.
Mejeriets Drift ledes fra *Vestre Mejeri,* Aarhus. Direktør *Marsbjerg* og følgende
Fabriker udstiller Maskinerne. *Th. Sabroe & Co.,* Aarhus. *De danske Mejeriers*
Fællesindkøb; *A./S. Konst. Hansen & Schrøder,* Kolding; *A./S. Paasch & Larsen-*
Petersen, Aarhus; *A./S. »Titan»,* København; *Burmeister & Wain,* København;
og *S. Bjerre,* Skive, forestaar det elektriske Anlæg.

MØBLER FRA
KROENS
RESTAURATIONS
LOKALER

Alle Kakkellovne fra *Hess & Søn*, Middelfart. Tapeterne fra *Chr. S. Jacobsen*, København. Belysningslegmer: *A./S. Nord. Auerkompagni*, og *A./S. Skand. Gaskompagni*, København. Dørgreb til det mindre Landbrug, Pottemageri, Smedie og Træskofabriken fra *Erhardt-Petersen*, Aarhus. Øvrige Dørgreb fra *Københavns Dørgrebs- og Metalvarefabrik*. Hegn fra *C. Th. Rom & Co.*, København. De samvirkende Danske *Haveselskaber* har udført Haveanlægene ved Statskonsulent *Riedel*, Aarhus. Tegnet af Havearkitekt *Erstad-Jørgensen*, København.

HOTEL SKANSEN

